

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2019 at fremsætte et forslag til ændring af § 60 i landstingsforordningen om leje af boliger, således at andre personer, som indgår i husstanden, ydes en bedre beskyttelse mod at miste deres bolig, hvis lejer dør eller flytter på plejehjem. Herunder således, at § 60, stk. 2, 2. pkt. udgår, og således at 2-års-kravet i § 60, stk. 1 og 2, ændres til et 6-månederskrav.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Pele Broberg, Parti Naleraq
Inatsisartutmedlem Bentiarq Ottosen, Atassut
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne

Udvalget har efter 1. behandlingen 2. april under FM2019 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker at sikre lejers efterladte mulighed for at forblive i lejerens udlejningsbolig, hvis lejer afgår ved døden eller flytter på plejehjem.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Der var fra partierne opbakning til forslaget. IA fremkom med følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM2020 fremsætter et forslag om, at der ved lejers dødsfald eller dennes flytning til alderdomshjem sikrer en bedre og mere forsvarlig løsning end udsættelse af andre beboere på lejemålet.”

Møde med INI A/S

Den 8. april afholdtes møde med den administrerende direktør for INI A/S, Henrik Rafn.

Henrik Rafn gav udtryk for, at forslaget må forventes at sikre nogle borgeres boligforhold, hvor de er i en sårbar situation. Forslaget vil ikke give praktiske eller tekniske udfordringer og vil derfor kunne implementeres umiddelbart efter, lovforslaget er vedtaget. Der forventes heller ikke umiddelbart nye omkostninger i forbindelse med forslagets implementering.

Henrik Rafn benyttede lejligheden til at anbefale, at hvis man alligevel vil se på lejeforordningens § 60, så vil man med fordel kunne præcisere, at det i fremtiden vil blive de "seneste" 6 måneder, forud for dødsfald eller flytten til plejehjem, der kommer til at ligge til grund for en eventuel overtagelse af boligen.

Henvendelser

Anlægsudvalget fandt ligeledes behov for at undersøge ISERITs holdning til forslaget. ISERIT har i den forbindelse fremsendt følgende bemærkning:

"Der er fordele og ulemper ved forslaget: Fordelen er at medlemmer af husstanden lettere vil kunne overtage en bolig og beklagelige situationer (hvor pårørende mister deres bolig) kan undgås. En eventuel ulempe vil være at flere boliger overtages – ikke ved tildeling fra ventelisten - men ved at boligen overgår til personer som er indflyttet i husstanden. Dette kan forlænge ventetiderne for de som "ikke har en fod" inden for.

Ændringen vil således være en god beskyttelse af andre i husstanden – og dermed sikre deres boligforhold. Hvis grænsen skal sættes helt ned til kun 6 måneder, kan det dog medføre en risiko for misbrug af reglerne. Iserit A/S har allerede nu haft sager, hvor lejers nevø, niece, søn eller anden familie flytter ind eller i hvert fald får samme adresse for at kunne overtage boligen senere hen. Uden at de reelt er i samme husstand, eller på anden vis lever som en husstand. Hvis grænsen kun hedder 6 måneder, risikeres mange sager, hvor lejers familie pludselig får adresse hos dem, for de så ½ år senere søger om at overtage boligen."

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har gennemgået forslaget og modtaget tilkendegivelser fra forskellige interessenter.

Udvalget bemærker, at det ikke kan afvises, at der vil være mulighed for misbrug af en ændret ordning, men at det på den anden side vil kunne sikre nogle borgere mod yderligere trængsler i en særlig sårbar situation.

Anlægsudvalget noterer sig, at en lejer, der i de seneste 5 år har beboet en personalebolig, kan overtage sin nuværende personalebolig som en almindelig udlejningsbolig, og at det ikke

længere er en betingelse, at den ansatte i hele perioden har været opnoteret på den almindelige boligventeliste.

I forslaget beskrives en situation, hvor den ansatte ikke har overtaget personaleboligen, og så kommer ud for en ulykke og dør. Den situation er reguleret i lejeforordningens § 60, stk. 2:

§ 60. Ved en lejers død har ægtefællen ret til at fortsætte lejeforholdet på de hidtidige vilkår. Samme ret har en person, der ikke er medunderskriver på lejekontrakten, men som i mindst 2 år har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 3.

Stk. 2. Såfremt der er tale om en personalebolig, som lejeren via sin ansættelse hos en offentlig arbejdsgiver har haft anvist, har ægtefællen ret til at få anvist boligen på lejevilkår. Det er en betingelse for anvisningen, at ægtefællen ikke selv har ret til at få anvist en personalebolig via sin ansættelse hos en offentlig arbejdsgiver, og at lejeren eller ægtefællen er opnoteret på den almindelige venteliste til bolig. Samme ret har en person, der i mindst 2 år har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 2.

Stk. 3. Hvis en lejer på grund af alder eller sygdom flytter til et plejehjem eller lignende, finder bestemmelserne i stk. 1-2 tilsvarende anvendelse.

Her vil den efterladte kvinde altså ikke kunne overtage mandens personalebolig efter den gældende lovgivning, hvis ikke enten manden eller kvinden selv er skrevet op på den almindelige venteliste til en bolig.

Udvalget noterer sig videre, at:

§ 21, stk. 2, regulerer LEJERS mulighed for at overtage en personalebolig efter minimum 5 år. Udvalget må gå ud fra, at ”lejer” her skal forstås som den ansatte.

§ 60, stk. 2, regulerer ÆGTEFÆLLENS mulighed for at overtage en personalebolig ved lejers død.

Udvalget ønsker på denne baggrund at give forslaget sin tilslutning i den fremsatte form og bemærker, at forslaget både omfatter almindelige lejeboliger og personaleboliger, og at der i forbindelse med lovudarbejdelsen skal ske en tilpasning, således det i fremtiden bliver et krav, at det er de seneste 6 måneder, der skal have været samlivsforhold.

Tilsvarende forudsætter udvalget, at der i Lejeforordningens § 60, stk. 2 ligeledes gøres op med kravet om opnotering på boligventelisten, som forudsætning for at kunne ”arve” sin ægtefælles personalebolig.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering, således at omkostninger til udarbejdelse af lovforslag om ændring af lejeforordning, oversættelser mv. ikke forventes at koste mere end et halvt årsværk.

Spørgsmålet berøres ikke nærmere af Naalakkersuisut i sit svarnotat, hvorfor Anlægsudvalget ikke finder grundlag for at foretage anden vurdering.

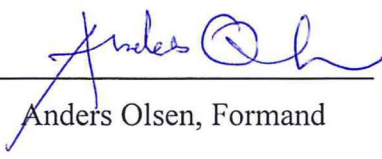
Udvalgets indstillinger**Et enigt Anlægsudvalg skal om forslaget bemærke:**

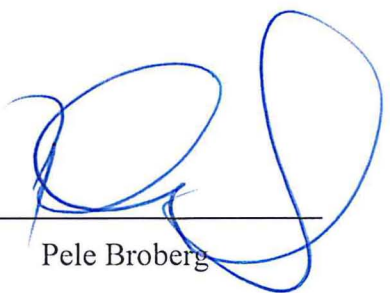
Når der skal ændres i § 60 i lejeforordningen, bør det tilsikres, at det i fremtiden bliver de seneste 6 måneder, der ligger til grund for tilladelse til at kunne overtage et givent lejemål. Tilsvarende skal kravet om opnotering på boligventelisten fjernes, som det tidligere er sket i § 21.

Anlægsudvalget vil i samme forbindelse opfordre Naalakkersuisut til at følge op på tidligere beslutninger om fremsættelse af lovforslag om ændringer af lejeforordningen, når der skal udarbejdes lovforslag på grundlag af nærværende forslag.

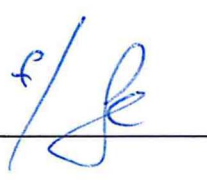
Anlægsudvalget indstiller på denne baggrund, i ovenstående forståelse, forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

_____
Anders Olsen, Formand

_____
Pele Broberg

_____
Peter Olsen

_____

_____
Justus Hansen